

Zaujímavejšie výskyty cievnatých rastlín vo Vysokých Tatrách

Peter Štrba, Anna Gogoláková

Katedra botaniky a genetiky, Fakulta prírodných vied, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre,
Nábřežie mládeže 91, 949 74 Nitra
petostrba@gmail.com

Cieľom nášho výskumu bolo dokladovať zaujímavejšie floristické nálezy cievnatých rastlín na území fyto geografického podokresu Vysoké Tatry. Terénny výskum sme realizovali vo vegetačnom období rokov 2008–2010. V texte podávame komentovaný prehľad druhov, ktoré dosahujú nové výškové maximum, majú výskyt na neobvyklom geologickom substráte, alebo vzácny synantropný výskyt mimo súvislého rozšírenia. *Dipsacus fullonum* (štetka lesná) – osada Štrbské Pleso, J svah nad hotelom Toliar, 1347 m n. m. Výškové maximum vertikálneho výskytu na Slovensku [1]. *Dryas octopetala* (dryádka osem lupienková) – Mengusovská dolina, Vyšné Kôprovské sedlo, pri turistickom chodníku, 2145 m n. m. Vo Vysokých Tatrách rastie vzácne na mylonitizovanej žule [6]. *Eriophorum vaginatum* (páperník pošvatý) – Veľké Hincovo pleso, pri odtoku plesa na južnom brehu, 1946 m n. m. Výskyt v alpínskom stupni predstavuje výškové maximum na Slovensku [1]. *Fraxinus excelsior* (jaseň štíhly) – osada Štrbské Pleso, stanica ozubnicovej železnice a TEŽ, niekoľko stromov (vysadených) pri meteorologickej stanici, 1330 m n. m. Výskyt presahujúci známe vertikálne hranice rozšírenia u nás [2]. *Glechoma hederacea* (zádušník brečtanolistý) – osada Štrbské Pleso, J svah nad hotelom Toliar, 1345 m n. m. Výškové maximum vertikálneho výskytu na Slovensku [2, 3]. *Lycopersicon esculentum* (rajčiak jedlý) – osada Štrbské Pleso, železničná stanica, splanený v koľajisku TEŽ, 1328 m n. m. Výškové maximum splaneného výskytu na Slovensku [3]. *Sisymbrium strictissimum* (huľavník tuhý) – osada Štrbské Pleso, J svah nad hotelom Toliar, 1342 m n. m. Druhý najvyšší nález pre Slovensko [5]. *Typha latifolia* (pálka širokolistá) – osada Štrbské Pleso, okraj rašeliniska pri turistickom chodníku (smer Mlynická dolina po ceste od rázcestia žltej a červenej značky), 1353 m n. m. Výškové maximum pre flóru Slovenska. Druh sa u nás vyskytuje od nížin do podhorského stupňa [1]. *Vaccinium gaultherioides* (brusnica drobnolistá) – Štrbské Pleso, Mlynická dolina, spodná časť lyžiarskej zjazdovej trate „Esičko“, 1452 m n. m. Na základe údajov [1, 2] ide o výškové minimum rozšírenia druhu na území Slovenska. *Vinca minor* (zimozelen menšia) – Chata pri Popradskom plese, pestovaný na parkovisku za chatou, 1495 m n. m. Nové výškové maximum. Druh bol doteraz najvyššie známy z Fatry [2]. Naše údaje zaznamenávajú aktuálny stav flóry Tatier a prebiehajúce zmeny v jej zložení (synantropizácia, posun vertikálnych hraníc rozšírenia druhov), čím rozširujú doteraz známe poznatky.

PodĎakovanie: Táto práca bola podporovaná Agentúrou na podporu výskumu a vývoja (LPP-0125-07) a Univerzitnou grantovou agentúrou UKF (UGA VII/30/2009).

[1] Dostál, J., *Veľký kľúč na určovanie vyšších rastlín II*, 1992, 785–1567.

[2] Kliment, J. – Bernátová, D., *Ochrana prírody*, 2006, 25, 97–126.

[3] Bertová, L. – Goliašová, K. (eds), *Flóra Slovenska V/1*, 1995, 301–303, 448–449.

[4] Zahradníková, K., *Flóra Slovenska IV/2*, 1985, 145–149.

[5] Goliašová, K., *Flóra Slovenska V/4*, 2002, 122–153.

[6] Zahradníková, K., *Flóra Slovenska IV/3*, 1992, 111–112.